

Sayroqi qushcha

Zamira Ibrohimova

Bugun Xosiyatxonning dadasi qafasda sayroqi qush olib keldi. Xosiyatxon singlisi Hidoyatbonu bilan qushchani ko'rib, quvonib ketishdi. So'ng qafas yoniga kelib, uni tomosha qila boshladi. Qushcha chiroyli, uning mayin patlari sariq, jajji qanotlarining uchlari esa oppoq edi. Qushchani harakatlarini kuzatib turgan Hidoyatbonu:

- Opa, qushcha nega qo'rqyapti? – deb so'radi.
- Sen ham bir o'zing begona odamlar uyiga kirsang qo'rqasan-ku! Shunga qushcha ham qo'rqyapti.
- Voy, unda biz begonamizmi? – hayratlanib so'radi Hidoyatbonu.

– Ha, u bizni hech qachon ko'rmagan, shu sababli bizni tanimaydi, – dedi so'zlarini dona-dona qilib Xosiyatxon.

Opa-singil qushchani yana biroz tomosha qilishdi. Qushcha sakrashda davom etardi.

– Opajon, keling, unga eng chiroyli o'yinchog'imizni beramiz.

– Qushcha o'yinchoq o'ynamaydi.

– Nima bo'пти, u bilan o'ynaymiz. Keyin qushchaga begona bo'lmaymiz, – dedi sevinib Hidoyatbonu.

– Yo'o'q... Kel, yaxshisi qafasga daraxt shoxlaridan o'rnatamiz. Qushcha daraxtzorda uchib yurgandek maza qilib yashaydi, – javob berdi Xosiyatxon singlisiga qarab.

– Vuyy, qanday yaxshi! – Hidoyatbonu chapak chalib yubordi.

Opa-singil birpasda shox-shabba yig'ib kelishdi. Nilufar opa qizlariga yordam berdi. Ular ayri shoxlardan uchtasini qafas ichiga tikka qilib qo'yishdi. Endi qafasning ichi shinamgina daraxtzorga aylandi. Xosiyatxon qushchani idishiga suv quydi. Hidoyatbonu esa ikkinchi idishchani tariq bilan to'ldirdi. Ammo qushcha hali ham shoxdan shoxga pitirlab sakrardi.

– Oyijon, bu qushcha chumchuqmi? – so'radi Xosiyatxon.

– Yo'q, bolajonim, bu – kanareyka. U juda yoqimli sayraydi.

– Unga daraxtzor yoqdimikin?

– Menimcha, sizlar mehr bilan yasagan kichkina

daraxtzor qushchaga juda yoqqan bo'lsa kerak, – dedi onasi.

– U hali ham qo'rqyapti-ku... – dedi Hidoyatbonu.

– Qushcha yangi joyga o'rgansa, sizlarga bir sayrab beradiki, qoyil qolasiz.

Ertasiga kutilmaganda qushcha jarangdor ovozda sayrab yubordi.

– O'o', qushcha juda sayroqi ekan-ku! Ovozi uyni to'ldirib yubordi-ya, – hayratlandi dadasi.

– Qushlarning sayrashida hikmat bor. Ular tinchlik-omonlik, mehr-oqibat, qut-baraka bor joyda shukrona aytib sayraydi, – dedi buvisi jilmayib.

1. Xosiyatxonning dadasi nima olib keldi?
2. Nima uchun qushcha qafasda tinmay sakray boshladi?
3. Opa-singillar qushlarga qanday g'amxo'rlik ko'rsatishdi?
4. Qushlarning sayrashida qanday hikmat bor ekan?
5. Hikoyadan kanareyka qushi haqida qanday ma'lumotlarni bilib oldingiz?

“Qushlarni ko'paytirish” mavzusida suhbatlashing. Buning uchun nimalarga e'tibor qaratish kerakligi haqida o'ylang va reja tuzing.

Topishmoqlar javobini toping.

– Sayrab tursam suyarlar,
Sayramasam so‘yarlar.

Tushmayin deb qoshiqqa,
Zo‘r beraman qo‘shiqqa.

– “To‘q-to‘q” tumshuq uranim –
Daraxtni qo‘riganim.

Davolayman mo‘rtini,
Tushiraman qurtini.

– Odamlarning odati,
O‘xshar qiziq jumboqqa:
Yaqin yo‘latishmaydi,
O‘zim ekan yong‘oqqa.

Vatan mehri (ertak)

1. Ertakdagi boshqa mamlakatlarga yurish qilmoqchi bo‘lgan podshoh qanday yo‘l tutar ekan?
2. Birinchi va ikkinchi askar ta‘riflagan mamlakat haqida qanday tasavvurga ega bo‘ldingiz?
3. Hikoyadan qanday xulosa chiqardingiz?

Hikoyani o‘qib, so‘zlab berishga tayyorlaning.